

5-7 сынып оқушыларына арналған
«Туған елің – Қазақстанды жақсы білесің бе?»
атты республикалық балалар оқулары байқауын өткізу ережелері.

Балаларда туған жерге деген сүйіспеншілікті, отансүйгіштікті және еліне деген мақтаныш сезімін тәрбиелеу мектепте оқытудың маңызды құраушы бөлігі болып саналады. Мектептер арасында балалар ұлттық бірегейлікті қалыптастыратын және «Рухани жағыру» қағидаларымен танысатын әдебиеттерді зерттеуге мүмкіндік алатын бірыңғай білім беру кеңістігін құру өте маңызды.

Осы Ереже «Туған елің – Қазақстанды жақсы білесің бе?» республикалық балалар оқулары байқауының мақсатын, міндеттерін, оқу-танымдық базасын, мазмұнын, ұйымдастыру кезеңдерін, мерзімі мен регламентін қарастырады.

«Туған елің – Қазақстанды жақсы білесің бе?» республикалық балалар оқулары байқауы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 9 ақпандағы №50 және 2021 жылғы 31 мамыр № 354 қаулыларымен бекітілген «Рухани жаңғыру» бағдарламасын ұлттық жаңғырту кезеңіне көшіру бойынша Жол картасын іске асыру аясында өткізіледі.

Байқаудың мақсаты: кітап оқуға деген құштарлығын қалыптастыру, балаларды Отанымыздың тарихы, географиясы, астрономиясы және мәдени дәстүрлерімен тәрбиелеу, баулу, өз еліне деген мақтаныш сезімін қалыптастыру және «Рухани жағыру» бағдарламасының идеяларын жас ұрпақ бойына сіңіру, оның белсенді қатысушысы болу.

Міндеттері:

- мектеп кітапхана қорларын кітаптарымен толықтыру;
- өскелең ұрпақтың санасында білімге құштарлықты арттыру;
- балалардың бойында мақсаттылықты және сананың ашықтығын дамыту;
- мектептің қоғамдық өміріне белсенді араласуға деген ынтасын ояту;
- 5-7 сынып оқушыларын әдебиет сабағы арқылы республикалық байқауға қатыстыру және бәсекеге қабілеттілігін дамыту;
- мектеп оқушылары арасында «Рухани жағыру» қағидаттарын насихаттау.

Қатысушылар: 5-7 сынып оқушылары.

Байқаудың оқу-танымдық базасы. Байқау ҚР Білім және ғылым министрлігі ұсынған келесі кітаптардың мазмұны бойынша өткізіледі:

1. «Сиқырлы жұлдызша» /Волшебная звездочка»;
2. «Атамекен сиқырлы елінің аңыздары» /Легенды волшебной страны Атамекен»;
3. «Сиқырлы қазғыш-таяқша». Ежелгі Қазақстан тарихының көңілді оқулығы /Волшебная палочка-копалочка» веселый учебник истории древнего Казахстана»;
4. «Қазақстан елімен сиқырлы саяхат» /Волшебное путешествие по стране Казахстан».

5. «Рухани жаңғыру» бағдарламасы.

Кітаптар түрлі жастағы балаларға арналған ежелгі Қазақстан тарихы мен туған елінің киелі жер атауларының шығу тарихын тартымды түрде баяндап, жас оқырмандарды қызықты білім әлемімен (астрономия, география, тарих, аңыздар және т.б.) еліктіріп әкетеді.

Бұл кітаптар «Туған елің – Қазақстанды жақсы білесің бе?» байқауының интеллектуалды базасы және оқушылардың туған өлкесін зерттеуге деген қызығушылығын оятуға және олардың Қазақстанның тарихы, географиясы мен мәдениеті туралы білім алуына бағытталады.

Байқау кезеңдері.

«Туған елің – Қазақстанды жақсы білесің бе?» төрт турда өтеді.

Конкурстың **бірінші туры** іріктеу кезеңі болып табылады және барлық мектептердің командалары арасында аудандық деңгейде өтетін болады. Турдың нәтижесі бойынша аудан/қала жеңімпазы анықталады. Турдың аяқталу мерзімі 2021 жылдың 31 қазаны.

Бірінші кезеңнің жеңімпаздары-команданың екінші туры **екінші турға** өтеді, онда конкурс аудандардағы жеңімпаздар арасында облыстық деңгейде өтеді. Турдың нәтижесі бойынша облыстың/республикалық маңызы бар қаланың жеңімпазы анықталады. Турдың аяқталу мерзімі 2021 жылдың 10 қарашасы.

Үшінші тур аймақтық принцип бойынша өткізіледі:

Батыс - (Батыс Қазақстан, Атырау, Ақтөбе, Маңғыстау облыстары);

Оңтүстік - (Алматы, Жамбыл, Қызылорда, Түркістан облыстары);

Солтүстік - (Ақмола, Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстары);

Шығыс - (Қарағанды, Павлодар, Шығыс Қазақстан облыстары);

Республикалық маңызы бар қалалар (Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары). Айналымның аяқталу мерзімі **2021 жылдың 20 қарашасы**.

Аймақтық айналымның нәтижелері бойынша 5 жеңімпаз команда анықталады.

Төртінші тур аймақтық турдың 5 жеңімпаз командасы арасында өткізіледі. Турдың нәтижесі бойынша республикалық байқаудың жеңімпаздары анықталады. Байқау 2021 жылдың 10 желтоқсанына дейін өткізіледі.

Байқауды өткізу тілі. Байқау қазақ және орыс тілдерінде өтеді.

Байқаудың ұйымдастырушысы: «Рухани жаңғыру» қазақстандық қоғамдық даму институты» ҚеАҚ (бұдан әрі - Институт)

Іс-шараларды өткізу регламенті

I тур (аудандық деңгейдегі барлық мектептердің командалары арасында).

Әр мектеп 5-7 сынып оқушыларынан 5 адамна тұратын команда құрады.

Конкурсты ұйымдастырушы-аудандық/қалалық білім бөлімі. Жеңімпаздарды іріктеуді ұйымдастырушылар дербес жүргізеді. Тур жеңімпаздары облыстық турға қатысу үшін ұсынылады. Іріктеу туры үшін

Институт тақырыптық сұрақтар ұсынады, оның нәтижелері бойынша жеңімпаздар таңдалады. Қазылар алқасының құрамы - аудандық ішкі саясат бөлімінің/«Рухани жаңғыру» өңірлік жоба офисінің өкілі, аудандық білім бөлімінің өкілі, ауданның құрметті тұрғыны. Іс-шара барысында қатысушылар жоғарыда аталған кітаптар бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруі тиіс. Турдың аяқталу мерзімі-2021 жылдың 31 қазаны.

II тур (әр облыстағы және Республикалық маңызы бар қалалардағы аудандар арасында).

Конкурсты ұйымдастырушы-облыстық/қалалық білім басқармасы, аудандар мен облыстардың қалалары, сондай-ақ Республикалық маңызы бар қалалардың аудандары (Нұр-сұлтан қ., Алматы қ., Шымкент қ.) арасында конкурс өткізеді. Іс-шараның форматы мен жеңімпаздарды таңдауды ұйымдастырушылар дербес анықтайды. Конкурс қорытындысы бойынша әр облыстан және Республикалық маңызы бар қалалардан бір жеңімпаз команда анықталады. Осылайша, III турға (аймақтық ойындар) 14 облыстық және 3 қалалық командалар өтеді. Институт облыстық/қалалық тур үшін тақырыптық сұрақтар ұсынады, оның нәтижелері бойынша жеңімпаздар іріктеледі. Қазылар алқасының ұсынылған құрамы - облыстық/қалалық ішкі саясат басқармасының/«Рухани жаңғыру» өңірлік жоба офисінің өкілі, өңірлік білім басқармасының өкілі, облыс орталығының құрметті тұрғыны, облыстық кітапхананың өкілі. Іс-шара барысында қатысушылар жоғарыда аталған кітаптар бойынша ұсынылған сұрақтарға жауап беруі тиіс. Турдың аяқталу мерзімі-2021 жылдың 10 қарашасы.

III тур (аймақтық жарыстар).

Конкурсты ұйымдастырушы – «Рухани жаңғыру» Қазақстандық қоғамдық даму институты» КЕАҚ.

Іс-шара аймақтық бөлініске сәйкес командалардың міндетті қатысуымен онлайн форматта өткізіледі. Турдың нәтижесі бойынша аймақтық принцип бойынша 4 команда және Республикалық маңызы бар 3 қаланың ішінен 1 жеңімпаз команда анықталады. Іс-шара барысында қатысушылар жоғарыда аталған кітаптар бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруі тиіс. Турдың аяқталу мерзімі-2021 жылдың 20 қарашасы.

IV тур. ФИНАЛ.

Конкурсты ұйымдастырушы – «Рухани жаңғыру» Қазақстандық қоғамдық даму институты» КЕАҚ.

Іс-шара аймақтық конкурстарда жеңімпаз деп танылған 5 команданың (әр командада 5 адам) міндетті қатысуымен онлайн форматта өткізіледі. Қатысушылардың жалпы саны 25 адам.

Іс-шара барысында әр командаға сұрақтар қойылады, ең көп сұрақтарға дұрыс жауап берген команда жеңімпаз болып танылады. «Рухани жаңғыру» бағдарламасын білуге арналған квест қосымша өткізіледі. Турнир қорытындысы бойынша 1, 2, 3 орын алған жеңімпаздар анықталып, олар бағалы сыйлықтармен марапатталады.

Республикалық турдың аяқталу мерзімі-2021 жылдың 10 желтоқсаны.